הר מוביל עמק

הוא פרויקט העוסק במערכת היחסים המורכבת שבין תשתית- מרחב ואדם.
יציאתה משימוש של תעלת המוביל הארצי, מהווה הזדמנות לשאול כיצד הייתה יכולה להיראות בקעת בית נטופה, אילו הייתה התשתית מתפתחת מתוך בחינה של הקשר התרבותי ארוך השנים בין האדם לאדמה.
קריאה בלתי היררכית של המרחב המקומי הובילה אותנו לפיתוח מוקד חינוכי-חקלאי על תוואי המוביל, עבור התושבים, המבקרים והבר המקומי. שימוש חוזר בתעלה מאפשר תכנון בר קיימא, הרואה את המוביל כחלק אינטגרלי מהמרחב המקומי, ומעצים את המתח הייחודי הקיים שבין ההר לעמק.

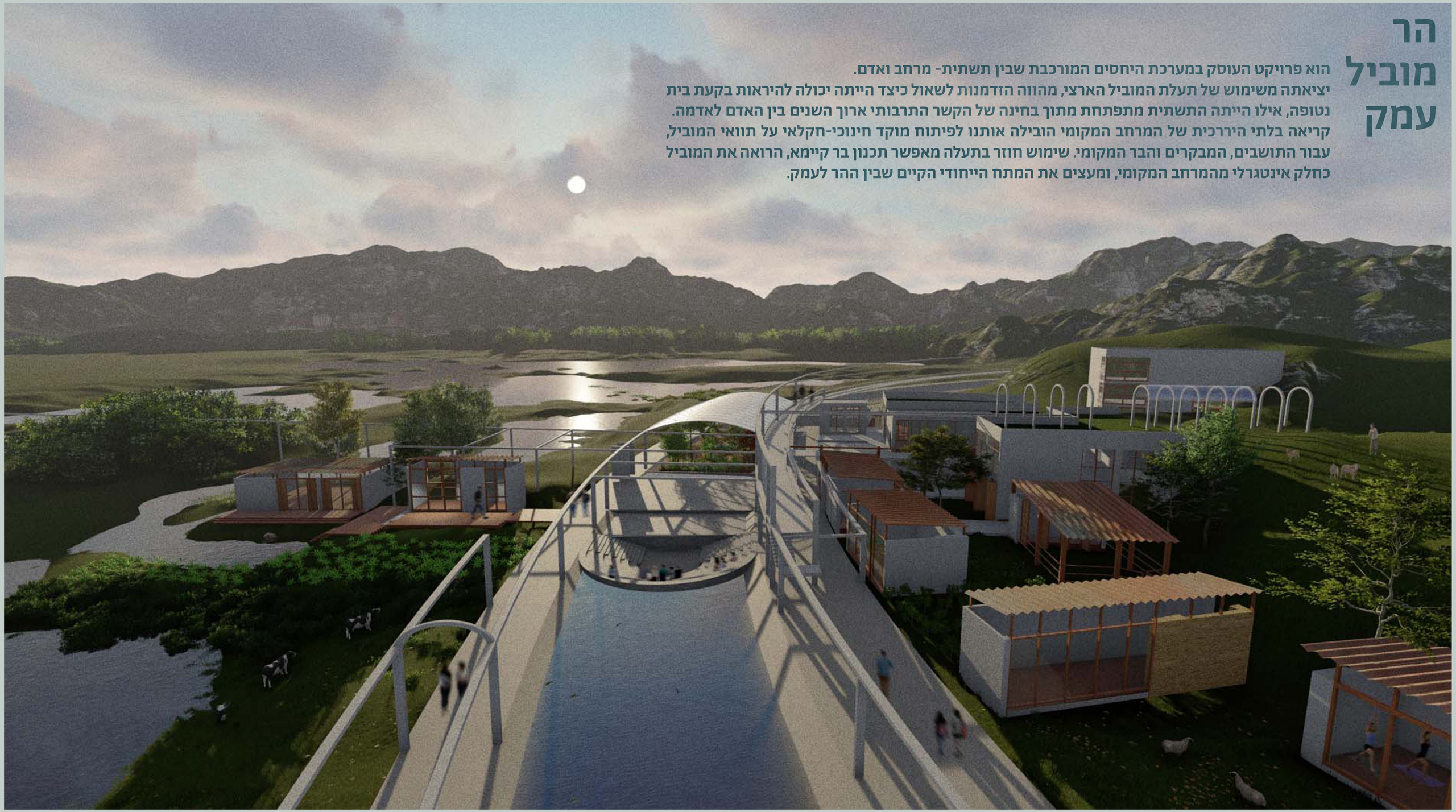

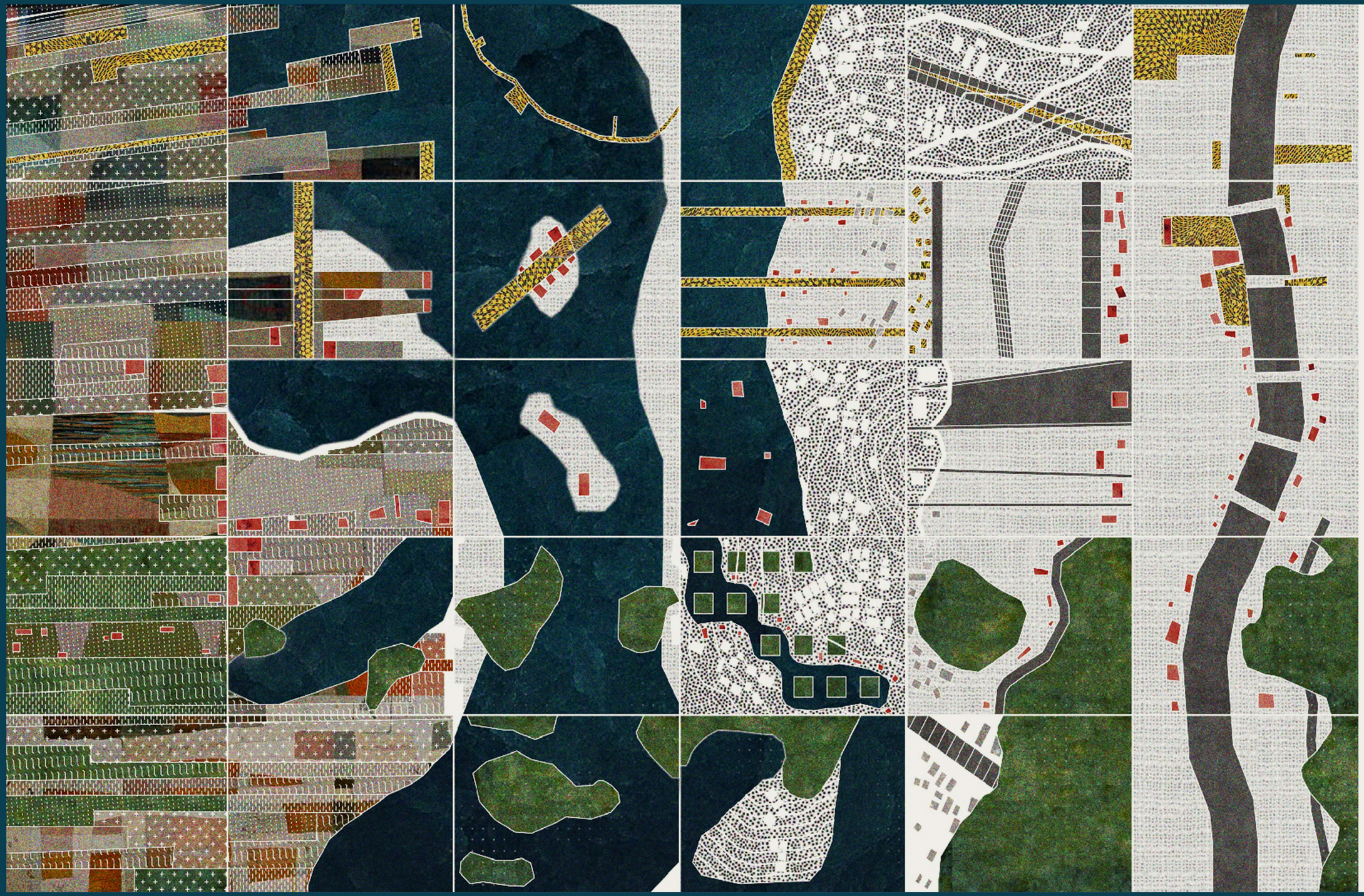

מטריצת תרחישים

את הבקעה אנחנו קוראות כמרחב המשכי של ארבעה מרקמים: המרקם העירוני שנמצא ברובו בתהליך פיתוח, המרקם החקלאי שמאפיין את רוב נופה של הבקעה, בחקלאות פלאחית מסורתית, המגה סטרוקטורה היא המוביל הארצי והבריכה העונתית שהופכת את הבקעה לביוספרה ובית גידול לחיות וצמחי בר. לצד ארבעת המרקמים זיהינו שלושה משתמשים: מקומיים, מבקרים וחיות וצמחי בר.

יצירה של מטריצת תרחישים אפשרה לנו לזהות מפגשים והתרחשויות שונות בבקעה דרך הצלבה מתודית בין מרקמים למשתמשים.

המפגשים מלמדים אותנו שבבקעה קיים רצף מרקמי המשכי שנקטע על ידי תעלת המוביל הארצי. קטיעה זו פוגעת בפוטנציאל ההתפתחות הטמון במקום ומחייבת אותנו לשאול כיצד ניתן להסב את תעלת המוביל הארצי מאלמנט קוטע לחלק מהמערכת הביוספרית הקיימת בבקעה.

בנקודה שבה תשתית הבטון של המוביל הארצי נפגשת עם הציר שבין בועיינה-נוג'ידאת לעיילבון, מוקד חינוכי-חקלאי חושף את המסורת הייחודית בבקעת בית נטופה. מרחב המספק מגורים לצד לימודים מאפשר רכישת ידע חקלאי, תיאורטי ומעשי, תעסוקה נוספת למקומיים ואפשרויות מחקר לטובת ענפי החקלאות בבקעה. פיתוח זה צפוי לחזק את מעמדה של הבקעה, פעם אחת כאתר תיירות-לאומי ובפעם השנייה, כאתר מורשת חקלאית עולמית, מערכת חיה ומתפתחת של קהילות אנושיות הנמצאות במערכת יחסים מורכבת עם הטריטוריה שלהן.

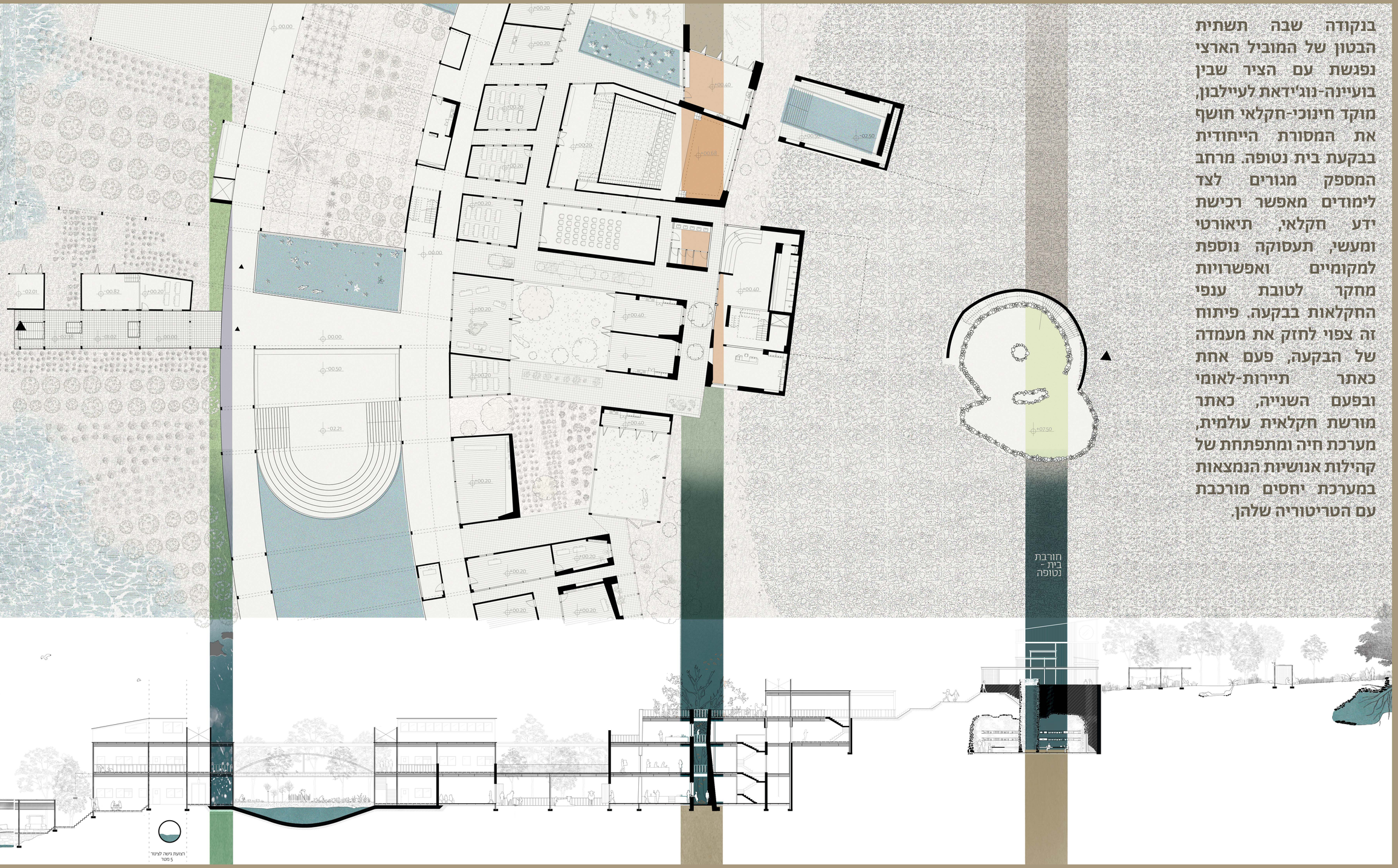

"גלים רבים של אבנים מכורסמות עד מאוד בשיני הזמן, מהוקצעות פחות או יותר שאחדות מהן גדולות יחסית.

... בכל עבר נראים בורות מים ומרתפים חצובים.
... מקובל לחשוב שכאן היה הישוב היהודי העתיק בית נטופה. בוודאי היה כאן בית כנסת גדול ויפה, שרואים עתה רק מעט משרידיו."

בתי כנסת בגליל ובגולן, צבי אילן